

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันจันทร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๖

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา
ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมีพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง
และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบ
วาระการประชุม สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม จำนวน ๑ เรื่อง

- รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

นอกจากนี้ยังมีเรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุมซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม
จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. รับทราบในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงาน จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

- ๑) รายงานประจำปี ๒๕๖๔ ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- ๒) รายงานการตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. รับทราบ เรื่อง พลเอก กนิษฐา ชาญชาญ ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกวุฒิสภา
ตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๖ จึงทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๑๑ (๓) ขณะนี้จึงมีจำนวนสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๔๘ คน

๓. ๒.๑ รับทราบเหตุขัดข้องที่ไม่อาจบรรจุกระทู้ถามเป็นหนังสือเข้าระเบียบวาระ
การประชุมภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๑ กระทู้ คือ กระทู้ถาม
เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางเขavnปัญญา (ไอคิว) ของคนไทย นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม
ถามนายกรัฐมนตรี

ที่ประชุมรับทราบ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป
สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

(๒) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

(๓) กระทู้ถาม

๓.๑. กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ๔ ภาค (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาถามนายกรัฐมนตรื (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕)

ผลการพิจารณา

ด้วยที่ผ่านมาประเทศไทยมุ่งพัฒนากรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และจังหวัดใหญ่เป็นหลัก ทำให้จังหวัดที่มีขนาดเล็กและอยู่ห่างไกล เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดหนองบัวลำภู ได้รับการพัฒนาช้า ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ การมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จึงเป็นเรื่องสำคัญ ประกอบกับตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ เห็นชอบ การกำหนดพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ๔ ภาค และการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ๕ ด้าน เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่บริเวณชายแดน รวมถึงเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยกำหนดให้จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ เพื่อพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนของประเทศ กำหนดให้จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพแห่งใหม่ของประเทศ ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดห่วงโซ่การผลิต กำหนดให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นครปฐม สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตก เพื่อพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมไฮเทคมูลค่าสูง เชื่อมโยงกับกรุงเทพมหานครและพื้นที่โดยรอบและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) กำหนดให้จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภาคใต้ เชื่อมโยงการค้าและโลจิสติกส์กับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศและภูมิภาคฝั่งทะเลอันดามัน เป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพและการแปรรูปเกษตรมูลค่าสูงเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวสู่ระดับนานาชาติ ซึ่งการพัฒนาจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจอาจทำให้จังหวัดอื่นที่มีขนาดเล็กถูกจังหวัดใหญ่แย่งชิงทรัพยากรไปใช้ ขอเรียนถามว่า นโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติแผนใด อย่างไร และจะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในจังหวัดเป้าหมาย รวมถึงจะมีผลกระทบด้านความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ สังคมและอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับจังหวัดนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษในภาคนั้น ๆ หรือไม่ และมีแนวทางการลดผลกระทบอย่างไร

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรี ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า ยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษมีดังนี้ คือ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ๔ ภาค จะสร้างความเจริญเติบโตของประเทศไทยแบบก้าวกระโดด เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมต่อกันได้ในระดับประเทศ ทั้งยังเป็นประตูสู่ภูมิภาค ส่วนอุตสาหกรรมหรือธุรกิจจะมีความเกี่ยวข้องกับความชำนาญและความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ รวมถึงมีเรื่องของ Bio-Circular-Green Economy หรือ BCG ซึ่งสามารถทำได้ในทุกระดับตั้งแต่อุตสาหกรรมขนาดเล็ก วิสาหกิจชุมชน จนถึงอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ตลอดจนจะมีการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาเรื่องพลังงานสะอาด ในส่วนของผลกระทบกับจังหวัดนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ได้ดำเนินการผ่านคณะกรรมการหลายด้าน ร่วมมือกับภาคเอกชน สภาหอการค้า มีเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นตัวเชื่อมโยง เป็นห่วงโซ่ของการผลิตต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับสังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม และการศึกษา เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการพัฒนาจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม มีการสร้างตำแหน่งงาน มีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร รวมถึงการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

ทั้งนี้ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ๔ ภาค เป็นความพยายามกระจายความเจริญด้านเศรษฐกิจ โดยคำนึงด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ และจำแนกว่าแต่ละภาคเน้นด้านใด อย่างไรก็ดี จะมีแนวทางให้จังหวัดอื่นมีโอกาสได้รับผลประโยชน์ร่วมกันกับจังหวัดในเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างไร ขอยกตัวอย่าง ประเทศจีนจะมุ่งพัฒนาพื้นที่ที่ยากลำบาก โดยพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ สำหรับประเทศไทย หากพิจารณาถึงความพร้อมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดจะไม่มีโอกาสได้รับการพัฒนามากไปกว่าปัจจุบัน แต่หากพิจารณาถึงเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวบนจุดแข็ง เช่น ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม อุตสาหกรรมชีวภาพ เกษตรครบวงจร แล้วพลิกแนวคิด โดยพัฒนาจังหวัดที่ด้อยพัฒนาให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบพิเศษ จะช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ

ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามตอบชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) การพัฒนาจะไม่ได้ทุ่มเทเฉพาะ จังหวัดที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ แต่เป็นการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยรวมมีกับจังหวัดใกล้เคียงอื่น ๆ และจะไม่มีระเบียบบริหารราชการ หรือเพิ่มความเหลื่อมล้ำ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

**๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ
ประเทศ (นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถาพนายกรัฐมนตรี)**

ผลการพิจารณา

ตามที สถาบันการศึกษาด้านการบริหารธุรกิจ (Institute for Management Development : IMD) ได้เผยแพร่รายงาน World Competitiveness Ranking ประจำปี ๒๕๖๕ จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของเขตเศรษฐกิจต่าง ๆ จำนวน ๖๓ เขตเศรษฐกิจทั่วโลก โดยรายงานระบุว่าประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ ๓๓ จากอันดับที่ ๒๘ ในปีก่อนหน้า โดยอันดับของประเทศไทยลดลง ๕ อันดับ และมีอันดับที่ลดลงของทุกปัจจัยที่ใช้ชี้วัดย่อย ดังต่อไปนี้ หมวดสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) จากอันดับที่ ๒๑ ในปี ๒๕๖๔ มาเป็นอันดับที่ ๓๔ ในปี ๒๕๖๕ หมวดประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) จากอันดับที่ ๒๐ ในปี ๒๕๖๔ มาเป็นอันดับที่ ๓๑ ในปี ๒๕๖๕ หมวดประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) จากอันดับที่ ๒๑ ในปี ๒๕๖๔ มาเป็นอันดับที่ ๓๐ ในปี ๒๕๖๕ และหมวดโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) จากอันดับที่ ๔๓ ในปี ๒๕๖๔ มาเป็นอันดับที่ ๔๔ ในปี ๒๕๖๕ ขอเรียนถามว่า รัฐบาลจะมีมาตรการในการฟื้นฟูขีดความสามารถในการแข่งขันในแต่ละด้านอย่างไร และจะใช้งบประมาณสำหรับฟื้นฟูขีดความสามารถในการแข่งขันจากส่วนใดบ้างเท่าใด และขับเคลื่อนงบประมาณนั้นผ่านหน่วยงานใด รวมถึงคาดว่าอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยจะกลับมาเท่าเดิมได้ภายในระยะเวลาที่ปี และตั้งเป้าอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยไว้ที่เท่าใด ภายในปีใด

นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรี ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า สาเหตุที่ประเทศไทยรวมทั้งประเทศในภูมิภาคเดียวกันมีอันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจอยู่ในอันดับที่ลดลง เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่าอันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศไทยแนวโน้มว่าจะมีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยในส่วนของงบประมาณสำหรับฟื้นฟูขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศไทยจะมาจากหน่วยงานทางเศรษฐกิจแทบทั้งสิ้น มีการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๓ แสนล้านบาท และงบประมาณในการเพิ่มประสิทธิภาพของรัฐจำนวน ๓ หมื่นกว่าล้านบาท โดยยังไม่รวมเงินกู้จำนวน ๑.๕ ล้านล้านบาท ซึ่งได้มีการพัฒนามาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ขณะนี้ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจในภาพรวมพบว่ามีทิศทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ มีความพร้อมที่จะเป็นประตูไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ได้ รวมทั้งยังสามารถเปิดตลาดในเรื่องของความสัมพันธ์กับประเทศซาอุดีอาระเบียอีกด้วย สามารถเพิ่มมูลค่าของการค้าขาย ส่งผลให้ขอบเขตการค้าของประเทศไทยจะไม่มีข้อจำกัดอีกต่อไป จากข้อมูลล่าสุดของปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ในเรื่องอันดับของการแข่งขันทางเศรษฐกิจในมุมการขอรับการส่งเสริมการออกบัตร จำนวนที่ปรากฏอยู่ในอันดับสูงสุดในประวัติการณ์ของรัฐบาลชุดนี้

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

ส่วนที่คาดว่าอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศจะกลับมาได้เท่าเดิมภายในเวลาเท่าได้นั้น พิจารณาได้ว่าเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการจัดอันดับในหลายประเภท แต่เป้าหมายในประเด็นนี้ได้มีการพิจารณาไปถึงแผนยุทธศาสตร์ที่ ๑๓ โดยมุ่งเน้นไปในเรื่องภาพรวมของรายได้ประชาชาติ ซึ่งอยู่ที่จำนวน ๓ แสนบาท ต่อปีต่อประชากรจำนวน ๑ คน ถือเป็นเป้าหมายรวม นอกจากนี้ เรื่องการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ขณะนี้อยู่ในอันดับที่ ๓๐ กว่า ๆ ได้มีเป้าหมายว่าจะต้องดีขึ้นอีก ๑๐ อันดับ รวมทั้งประสิทธิภาพของรัฐจะต้องกลับมาอยู่ในอันดับที่ ๑๕ โดยมีเป้าหมายว่าอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศจะต้องอยู่ในอันดับที่ ๒ ของอาเซียน เป็นรองเพียงประเทศสิงคโปร์เท่านั้น ทั้งนี้ หากมีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างต่อเนื่องแล้วจะเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างแน่นอน

ทั้งนี้ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในการที่ประเทศไทยจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ในอีก ๒๐ ปี นับจากปี พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น จำเป็นจะต้องมีองค์ประกอบบางประการที่เป็นสมมติฐาน เช่น ประเทศไทยจะต้องมีการเจริญเติบโตโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้ประสบภาวะทางเศรษฐกิจในหลาย ๆ ด้าน ทั้งจากภายในและภายนอก โดยที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามประมาณการดังกล่าวโดยเฉลี่ย อย่างไรก็ตาม ในอนาคตเมื่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้คลี่คลายลงแล้ว จะสามารถผลักดันให้ประมาณการโดยเฉลี่ยเป็นไปตามเป้าหมาย นอกจากนี้ จำเป็นที่จะต้องมีผลผลิตทางการผลิตรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปีโดยเฉลี่ย รวมทั้งจำเป็นต้องมีการลงทุนเรื่องของการวิจัยและการพัฒนาในระดับที่เหมาะสม

ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามได้รับข้อสังเกตเพิ่มเติมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓.๑.๓ กระทู้ถาม เรื่อง ความคืบหน้าโครงการขยายทางหลวงหมายเลข ๓๒๓ ช่วงอำเภอทองผาภูมิ - อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี (ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ) ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปก่อน

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป
สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาการปลอมแปลงบวช และจัดตั้งศูนย์กฎหมายเพื่อคณะสงฆ์ (พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวาร เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอนุชา นาคาศัย) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

๓.๒.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การยกระดับความรู้คอร์รัปชัน CPI (นายปานเทพ กล้านรงค์ราษฎร เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอนุชา นาคาศัย) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

๓.๒.๓ กระทู้ถาม เรื่อง ความก้าวหน้าและผลการดำเนินการโครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าว (นายสมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประภัตร โพธสุธน) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป
สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๑ เรื่อง

- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนากระบวนการประกันสังคมของประเทศไทย : กรณีผู้ประกันตนภาคสมัครใจ มาตรา ๔๐ ซึ่งคณะกรรมการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการแรงงาน (พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว) เลขานุการคณะกรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการด้านการประกันสังคม (นายณรงค์ รัตนากุล) อนุกรรมการและเลขานุการ (พันตำรวจโทหญิง ฐิชาลักษณ์ ณรงค์วิทย์) ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ (นายมนัส โกศล) ได้ร่วมเสนอผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า รายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการประกันสังคมให้ตอบสนองกับสถานการณ์ของระบบแรงงานสากลที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งทำให้มีแรงงานออกนอกระบบและเป็นแรงงานอิสระเพิ่มมากขึ้นขึ้น โดยสวัสดิการสังคมคุ้มครองหลักประกันชีวิตขั้นพื้นฐานของผู้ใช้แรงงานกลุ่มนี้ยังขาดความคุ้มครองบางประการ ดังนั้น การประกันสังคมภาคสมัครใจตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดในการให้ความคุ้มครองขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่ประชาชนและคนทำงานนอกระบบ โดยทางเลือกพื้นฐานของมาตรา ๔๐ ครอบคลุมเป็น ๓ ทางเลือก ได้แก่

ทางเลือกที่ ๑ ผู้ประกันตนจ่าย ๗๐ บาท รัฐสมทบ ๓๐ บาท ได้สิทธิประโยชน์ ๓ กรณี คือ ๑) กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ๒) กรณีทุพพลภาพ ๓) กรณีตาย

ทางเลือกที่ ๒ ผู้ประกันตนจ่าย ๑๐๐ บาท รัฐสมทบ ๕๐ บาท ได้สิทธิประโยชน์ ๔ กรณี คือ ๑) กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ๒) กรณีทุพพลภาพ ๓) กรณีตาย ๔) กรณีชราภาพ

ทางเลือกที่ ๓ ผู้ประกันตนจ่าย ๓๐๐ บาท รัฐสมทบ ๑๕๐ บาท ได้สิทธิประโยชน์ ๕ กรณี คือ ๑) กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ๒) กรณีทุพพลภาพ ๓) กรณีตาย ๔) กรณีชราภาพ ๕) กรณีสงเคราะห์บุตร

จากทางเลือกพื้นฐานของมาตรา ๔๐ ทั้ง ๓ ทางเลือก คณะกรรมการเสนอแนะควรให้มีทางเลือกที่ ๔ เป็นการสร้างทางเลือกใหม่เชิงนวัตกรรม ให้เป็นมาตรา ๔๐/๔ ซึ่งเป็นทางเลือกที่ต่อยอดจากทางเลือกที่ ๓ เดิม โดยผู้ประกันตนจ่ายเพิ่ม ๒๐๐ บาท เป็น ๕๐๐ บาท และรัฐสมทบเพิ่ม ๑๐๐ บาท เป็น ๒๕๐ บาท ซึ่งเป็นเงินสมทบที่รัฐจ่ายไม่เกินกึ่งหนึ่งตาม มาตรา ๔๐ วรรคสาม และผู้ประกันตนภาคสมัครใจในทางเลือกที่ ๔ นี้ จะได้สิทธิประโยชน์เพิ่ม เป็น ๖ กรณี คือ ๑) กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ๒) กรณีทุพพลภาพ ๓) กรณีตาย ๔) กรณีชราภาพ ๕) กรณีสงเคราะห์บุตร ๖) เพิ่มเติมสิทธิการรักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยและคลอดบุตร ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนที่รัฐต้องจ่ายเพื่อสนับสนุนบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

(บัตรทอง) พบว่าเมื่อคำนวณต้นทุนแล้วมีงบประมาณที่ใกล้เคียงกัน แต่ทางเลือกที่ ๔ นี้จะช่วยลดรายจ่ายของรัฐลง อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงสิทธิประโยชน์สะสมต่อเนื่องกับผู้ประกันตนทุกมาตราได้ นอกจากนี้ทางเลือกดังกล่าวยังช่วยให้ผู้ประกันตนเดิมรักษาสภาพการเป็นผู้ประกันตนอย่างต่อเนื่อง และเป็นโอกาสในการเพิ่มจำนวนผู้ประกันตนภาคสมัครใจ มาตรา ๔๐ กลุ่มใหม่ รวมทั้งการดำเนินการไม่กระทบต่อการดำรงเสถียรภาพของกองทุนประกันสังคม เป็นการปรับโครงสร้างของสำนักงานประกันสังคมและเป็นการเตรียมรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในมาตรา ๔๐ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ บัญญัติให้การกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาได้ การเพิ่มทางเลือกดังกล่าวจึงสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องแก้กฎหมาย ดังนั้น ข้อเสนอแนะตามรายงานดังกล่าว รัฐจึงควรนำไปใช้เพื่อให้ประโยชน์ให้แก่กลุ่มแรงงานอิสระมากยิ่งขึ้น

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิฯ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

(ไม่มี)

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๒ เรื่อง

๖.๑ รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ (ตามมาตรา ๒๔๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบมาตรา ๒๖ (๒) และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ ของที่ประชุมวุฒิสภา ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์) กับคณะได้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภา

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยนายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ ที่ปรึกษากฎหมาย ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ในปี ๒๕๖๔ สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างกว้างขวางและยาวนาน การแพทย์ การสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

การศึกษา การใช้ชีวิตประจำวันล้วนได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีและพระบรมวงศ์ทุกพระองค์ ทรงพระราชทานทุนทรัพย์ เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ วัคซีน ยารักษาโรค พระมหากรุณาธิคุณ ได้ตกถึงประชาชนทั้งคนไทยและต่างชาติ ตลอดจนผู้ต้องขังในเรือนจำอย่างทั่วถึง เป็นที่ประจักษ์ชัดถึงการ ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม สิทธิของประชาชนด้านสุขภาพ การเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้รับการคุ้มครอง และส่งเสริมอย่างเสมอภาค ทัวถึง เป็นธรรม พระมหากรุณาธิคุณยังแผ่ไพศาลไปถึงการศึกษาของประเทศ ที่ต้องหยุดชะงักระหว่างแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสืบสาน รักษา ต่อยอด ได้เป็นเครื่องมือหลักที่ทำให้การศึกษาของประชาชนในประเทศ เข้าถึงระบบการเรียนการสอน โดยไม่หยุดชะงักเป็นที่ประจักษ์ชัดถึงสิทธิด้านการศึกษาที่ได้รับจากสถาบัน พระมหากรุณาธิคุณโดยตรง จึงสมควรที่ทุกฝ่ายจะต้องน้อมนำพระมหากรุณาธิคุณนี้ไปดำเนินการต่ออย่างจริงจัง

รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ ได้มีการ ประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของภาครัฐและภาค ส่วนอื่นๆที่มีความคืบหน้า มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ก้าวหน้ามากขึ้น การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ สะท้อนให้เห็นถึงคนไทยทุกหมู่เหล่าเข้ามามีส่วนสำคัญ และมีความสอดคล้องกับกติกาสากลว่าด้วยสิทธิ ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

ประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องทุกปีโดยเฉพาะภาคธุรกิจ เอกชนแม้จะยังอยู่ในกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่ได้รับผลกระทบ แต่ในอนาคตธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ที่เติบโต จำเป็นที่จะต้องยึดหลักธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนดำเนินการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนได้อย่างมี คุณภาพต่อไป รัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำโดยเฉพาะปัญหาของผู้มีรายได้น้อยหรือ คนยากจนยากไร้ คือ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพและหนี้นอกระบบ รัฐบาลจึงควรส่งเสริม ให้ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม ควรเร่งจัดทำ พิจารณาและแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เช่น ร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กร ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. .... เป็นต้น การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน สิทธิและเสรีภาพ มีความสำคัญยิ่ง ต่อสังคมสันติสุข และสร้างความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าให้กับประเทศชาติและประชาชน ภาครัฐ ภาคประชา สังคม และองค์กรอิสระ ควรยึดหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะต่อการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในสถานการณ์เฉพาะ ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ และสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการใช้เสรีภาพในการชุมนุม ปี ๒๕๖๔ การชุมนุมที่ผ่านมาเป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่ให้เสรีภาพและเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอ ข้อเรียกร้องในปัญหาต่างๆ มีบางเหตุการณ์ที่ไม่ใช่การชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ แนวทางการปฏิบัติ ที่คำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบ โดยการ เตรียมความพร้อมทั้งข้อกฎหมายและกำลังพลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลเพื่อป้องกันความผิดพลาด

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

และลดผลกระทบต่อการละเมิดสิทธิของพลเมือง กรณีมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมการชุมนุมเจ้าหน้าที่จะต้องมีการดูแลความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล หากมีการจับกุมและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน ควรให้สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติราชการที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้กำหนดกรอบแนวทางไว้ สำหรับบทบาทและการรายงานข่าวของสื่อส่วนบุคคลอิสระ ผู้จัดการชุมนุมควรจัด ระเบียบ และสร้างช่องทางการสื่อสารระหว่างสื่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้การชุมนุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และการควบคุมดูแลการชุมนุมไปตามหลักสากล

ข้อเสนอแนะต่อการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ได้แก่ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม การเข้าถึงความยุติธรรม มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมเพิ่มมากขึ้น เช่น ร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... นอกจากนี้ยังมีกฎหมายที่รัฐบาลควรเร่งรัดและผลักดันเพื่อเป็นการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เช่น ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นต้น

การกระทำทรมานและการบังคับให้สูญหายในปี ๒๕๖๔ มีความก้าวหน้าที่สำคัญ รัฐสภาได้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ซึ่งวุฒิสภามีส่วนสำคัญในการทำให้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีความก้าวหน้าและทันสมัยสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี ๒๕๖๔ ยังคงมีการก่อเหตุรุนแรงเป็นระยะ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางกรณีอาจกระทบต่อสิทธิและสร้างความวิตกกังวลแก่ประชาชน การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ความชอบธรรม เปิดเผย และตรวจสอบได้ มีแนวทางการแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธีผ่านกระบวนการพูดคุยสันติสุขในพื้นที่ โดยน้อมนำหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะต่อการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในประเด็นสิทธิแรงงานในการแก้ไขปัญหาระงงานต่างด้าว เพื่อให้แรงงานต่างด้าวได้รับความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเข้าถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ การส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์เพิ่มมากขึ้น สิทธิในสุขภาพ รัฐพยายามดำเนินการเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิต สิทธิด้านการศึกษา จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ส่งผลให้เกิดปัญหานักเรียนหลุดจากระบบการศึกษาจำนวนมาก กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำ “โครงการพาน้องกลับมาเรียน” ซึ่งสามารถนำนักเรียนที่หลุดจากระบบการศึกษาให้กลับมาเข้าเรียนได้มากกว่าร้อยละ ๕๐ การส่งเสริมและขับเคลื่อนประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนมีการขยายไปยังธุรกิจทุกประเภท นำไปสู่การเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริม สนับสนุนเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

ข้อเสนอแนะต่อการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของกลุ่มบุคคล ได้แก่ สิทธิเด็ก เด็ก และเยาวชนเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนปลูกฝังให้เป็นคนเก่ง คนดี เห็นประโยชน์ส่วนร่วมเป็นสำคัญ สิทธิของผู้สูงอายุ สิทธิคนพิการ หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนควรต้องเพิ่มการส่งเสริม ค้ำครองสิทธิ และพัฒนทักษะด้านต่าง ๆ ทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้คนพิการมีงานทำ มีรายได้ และมีหลักประกันความมั่นคงเป็นที่พึ่งของตนเองได้ สิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ รัฐบาลควรส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ควรมีการตั้งคณะกรรมการ เพื่อแก้ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์อันเป็นกลไกที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหา

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตต่อรายงานในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

การดำเนินการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในทุกระดับการศึกษา ถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนจะต้องได้รับตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ นั้น โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต ซึ่งเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีศักยภาพ มีความเข้มแข็ง ปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้เป็นคนเก่ง คนดี เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ แต่ปัจจุบันยังคงเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาโดยมีนักเรียนที่ถูกละเมิดสิทธิด้านการศึกษาอยู่ กรณีโรงเรียนมีนักเรียนจำนวนน้อยและไม่มีการสอนทำให้อาจถูกยุบไปรวมกับโรงเรียนอื่นที่อยู่ห่างไกลส่งผลให้นักเรียนได้รับความเดือดร้อน เกิดความเหลื่อมล้ำของการจัดการศึกษาซึ่งไม่เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ สำหรับกรณีปลัดกระทรวงมหาดไทยใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงกรณีบุคลากรทางการศึกษาที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์ไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งยังไม่ได้รับเงินช่วยเหลือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างไร

รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนควรนำเสนอเรื่องที่สำคัญ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการแล้วประสบผลสำเร็จและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ ควรมีการเสนอแก้กฎหมายเพิ่มเรื่องการไกล่เกลี่ยให้แก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ ทำให้คดีความลดน้อยลง รวมถึงควรมีการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรยื่นหยุดรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศด้วยความจริง ไม่บิดเบือน เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ควรเร่งรัดการออกกฎหมายที่เป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เช่น ร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล พ.ศ. .... เป็นต้น รวมทั้ง ควรมีการทบทวน แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามหน้าที่และอำนาจที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิมนุษยชน และยกระดับให้ประเทศเป็นสังคมประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ นอกจากนี้ ควรมีการขับเคลื่อนการสื่อสารด้านสิทธิมนุษยชนเชิงพื้นที่ระดับตำบล เพื่อสร้างเสริมสิทธิชุมชนเข้มแข็ง นำไปสู่ความสามัคคี สังคมสันติและมีอารยะ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

จากนั้น ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์) กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นายวสันต์ ภัยหลีกลี้) และกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางปรีดา คงแป้น) ได้ตอบชี้แจงสรุปความได้ว่า

ประเด็นเรื่องความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา อยู่ในแนวนโยบายที่ กสม. จะผลักดันในปีหน้า ซึ่งมีทั้งหมด ๔ ด้าน คือ ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านความเหลื่อมล้ำ ความรุนแรง และการเลือกปฏิบัติ **ด้านสิทธิชุมชนและธุรกิจสิทธิมนุษยชน** ที่จะผลักดันให้มีหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับสิทธิชุมชน ในมหาวิทยาลัยต่างๆ รวมไปถึงการทำธุรกิจของภาคเอกชนที่ต้องให้ทราบว่าเอกชนต้องคำนึงถึงสิทธิใดบ้าง รวมทั้งไม่เป็นส่วนหนึ่งในการละเมิดสิทธิมนุษยชน และ**ด้านการศึกษา** ที่ได้มีการประสานกับกระทรวง อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ให้มีการกำหนดหลักสูตรสิทธิมนุษยชนไว้เป็นวิชาหลัก และวิชาเลือก และร่วมกับสถาบันพระปกเกล้าและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตรผู้บริหาร เกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชน

ประเด็นเรื่องการแก้ไขกฎหมาย ได้มีการตรวจสอบและมีข้อเสนอแนะไปยังรัฐบาล มีการหารือร่วมกับรองนายกรัฐมนตรี (ท่านวิชญ์ เครืองาม) เกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๗ (๔) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งเรื่องบทบาทในการไกล่เกลี่ย ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหลายครั้งแม้ว่าจะยังไม่ได้ช้อยติแต่ก็ใช้กลไกอื่นแทนในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น กลไกประสานความคุ้มครองทำให้สามารถยุติปัญหาได้ทำให้ไม่ต้องไปถึงกระบวนการของศาล และขณะนี้อยู่ระหว่างการทบทวนประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย รวบรวมความเห็นข้อเสนอแนะที่คาดว่าจะสามารถเสนอผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรีได้

ประเด็นเรื่องการควมรวมสถานศึกษาขนาดเล็ก กสม. เคยพิจารณาประเด็นดังกล่าว และเคยมีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายไปยังกระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนเพื่อไม่ให้กระทบกับการเข้าถึงการศึกษาของเด็ก ควรมีนโยบายจัดการศึกษาที่หลากหลายและร่วมกับภาคประชาชน ผู้ปกครอง เพื่อจัดการศึกษาที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก การศึกษาในพื้นที่ชายแดน กสม. ได้มีการลงพื้นที่รับฟังปัญหาและติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ ดำเนินการให้เด็กได้มีโอกาสเข้าถึงระบบการศึกษา แก้ปัญหาเด็กที่หลุดจากระบบการศึกษา ประสานฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สำหรับเด็กที่หลุดออกจากระบบการศึกษาเนื่องจากสถานการณ์โรคโควิด ๑๙

ประเด็นการเยียวยาบุคลากรทางการศึกษาและผู้ได้รับผลกระทบจากระบบการศึกษา การเยียวยาผู้เสียชีวิต ได้ประสานกับกระทรวงศึกษาในการเร่งเยียวยา ซึ่งในต้นเดือนหน้า จะมีการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยา เพิ่มเติมอีก ๓๐ ราย กสม. จะติดตามอย่างต่อเนื่อง

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป
สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

ประเด็นการสื่อสาร การสร้างความตระหนักรู้ที่ชายแดนภาคใต้ มีการอบรมเจ้าหน้าที่ มีหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง มีหลักสูตร ๕ ช่วงชั้น กสม. ให้ความสำคัญและสร้างความเข้าใจ มีการแถลงข่าว ทุกสัปดาห์ มีการสร้างความรับรู้กับสังคมเกี่ยวกับประเด็นสิทธิชุมชน สิทธิการเมือง สิทธิพลเมือง สิทธิในชีวิต และทรัพย์สิน เสรีภาพสื่อ สิทธิด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม สิทธิคนพิการ กลุ่มเฉพาะต่าง ๆ สิทธิในกระบวนการศึกษา เป็นต้น เป็นการเรียนรู้ร่วมกันไปในทุกบริบท ตัวอย่างกรณีปลัดกระทรวงมหาดไทยใช้วาจาดูหมิ่นศักดิ์ศรีผู้ได้บังคับบัญชา กสม. ได้มีการพิจารณาและมีความเห็นว่าเป็นกรณีละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่น สะท้อนถึงวัฒนธรรมอำนาจนิยม ขาดความตระหนักในด้านสิทธิมนุษยชน เป็นการสื่อสารที่ลดทอนคุณค่าเกียรติยศศักดิ์ศรีของผู้อื่น ที่สถาบันการศึกษาควรบ่มเพาะสร้างวัฒนธรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนซึ่งกันและกัน กสม. ได้แถลงข่าว และมีข้อเสนอต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของปลัดคนดังกล่าวแล้ว ควรเร่งการตรวจสอบและดำเนินการลงโทษตามอำนาจหน้าที่เพื่อสร้างบรรทัดฐานที่ดีของข้าราชการตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งปัจจุบันทราบว่ามีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน และมีการรายงานในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีแล้ว การยกระดับสิทธิมนุษยชนควรมีการจัดทำกฎหมายกลาง เช่น เรื่องการเลือกปฏิบัติ ต่าง ๆ เช่นกลุ่มชาติพันธุ์ และแรงงานข้ามชาติ ซึ่งเห็นว่าควรมีการแก้ไขปัญหาเชิงระบบและเชิงโครงสร้างด้วยไปพร้อมข้อกฎหมาย และได้ติดตาม รวมทั้งมีการบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อน ปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างรวดเร็ว เช่น กรณีสถานะของบุคคลที่ใช้วิธีการประสานการคุ้มครองจะช่วยให้สำเร็จรวดเร็วขึ้น เรื่องการอายัดตัวผู้ต้องหาที่ใช้วิธีการประสานการคุ้มครองไปยังตำรวจทำให้สามารถคุ้มครองสิทธิได้รวดเร็วขึ้น

ประเด็นกลุ่มเปราะบาง เป็นกลุ่มเสี่ยง กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ทั้งกลุ่มคนไร้บ้าน คนไร้สัญชาติ มีการประชุมร่วมกันเพื่อสรุปบทเรียน เพื่อเตรียมการสำหรับการรับมือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นการส่งเสริมสิทธิ **กลุ่มชาติพันธุ์และการมีส่วนร่วม** ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประสานความร่วมมือและส่งความเห็นไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการบริหารจัดการให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อลดความขัดแย้ง มีการสัมมนาหาแนวทางการบังคับใช้กฎหมายกับกลุ่มชาติพันธุ์ กสม. ติดตามว่าหน่วยงานได้สร้างความเข้าใจก่อนหรือไม่ มีการติดตามเรื่องการนิรโทษกรรมกลุ่มคนที่ละเมิดกฎหมายที่เกี่ยวกับป่าไม้และสัตว์ป่า และเห็นด้วยที่จะมีกฎหมายส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ **ประเด็นเรื่องคนไร้สัญชาติ** กสม. ได้ตั้งคลินิกสิทธิมนุษยชนเพื่อประสานคุ้มครอง มีการสนับสนุนการศึกษาวิจัยพระราชบัญญัติการคืนสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) เกี่ยวกับการคืนสัญชาติ ได้ติดตามเร่งรัดให้มีการคืนสัญชาติได้ร่วมกับนักวิชาการและภาคประชาสังคม กสม. ได้ประสานให้กรมการปกครองแก้ปัญหาเรื่องคนไร้สัญชาติเป็นกลุ่มก้อน เนื่องจากเป็นต้นทางในการเข้าถึงสิทธิมนุษยชน กสม. เห็นด้วยกับกฎหมายเลือกปฏิบัติ ในปีนี้ กสม. จะดำเนินการอย่างเข้มข้น เรื่องกระเหรี่ยงบางกลอย กสม. ได้ติดตาม ปัจจุบันมีความคืบหน้าหน่วยงาน

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

ที่เกี่ยวข้องได้เข้าไปดูแลในส่วนต่าง ๆ แล้ว รวมทั้งเรื่องคดีความ กสม. ก็ได้เข้าไปดูแลและมีข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม เรื่องชาวเลย กลุ่มอุรคลาไวยที่หลิเปะ กสม. ได้ทำหนังสือด่วนถึงนายกรัฐมนตรี ปัจจุบันมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการในเรื่องนี้แล้ว การทำงานของ กสม. เป็นไปในลักษณะประสาน คุ่มครอง และตรวจสอบไปในคราวเดียวกัน

ประเด็นการเร่งรัดดำเนินคดี กสม. ได้มีหนังสือไปยังคณะรัฐมนตรี และทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) รับจะเร่งรัดการดำเนินคดีให้เร็วขึ้น กรณีที่ กสม. เสนอไปและมีการดำเนินการแล้ว เช่น กรณีกรมชลประทานที่ให้ชดใช้ค่าที่ดินจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยวังแดง จังหวัดอุบลราชธานี ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติเงินชดเชยแล้วจำนวน ๑๓ ล้านบาทเพื่อชดเชยและบรรเทาความเดือดร้อน หรือการเสนอให้ผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำได้เบี้ยยังชีพตามสิทธิกรมราชทัณฑ์ก็ดำเนินการแล้ว พร้อมกันนี้ได้ขอรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปเพื่อปรับปรุงและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๖.๒ รายงานประจำปี ๒๕๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญ (ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญ ของที่ประชุมวุฒิสภา ผู้แทนจากสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานดังกล่าว โดย เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (นางพรทิภา ไสวสุวรรณวงศ์) และคณะผู้บริหาร เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น คณะกรรมาธิการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้รับมอบหมายจากประธานวุฒิสภาให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดย ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ (นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาภาพรวมของผลการดำเนินงานของศาลรัฐธรรมนูญและการศึกษาเปรียบเทียบกับรายงานประจำปี ๒๕๖๓ ศาลรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการได้ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๑. การแก้ปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพ มีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑.๑ ประเด็นค่าใช้จ่ายค้างเบิกข้ามปีงบประมาณ มีสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค้างเบิกเป็นการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับวินัยการเงินการคลังของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งยังก่อให้เกิดค่าเสียโอกาสการใช้ประโยชน์จากเงินงบประมาณและเงินเหลือจ่ายด้านค่าใช้จ่ายดำเนินงานของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๖๕.๔ ล้านบาท จะกลายเป็นเงินค้างเบิกที่จะต้องนำไปเบิกจ่าย

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อไปอีกเช่นกัน ทำให้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ควรพิจารณาหาสาเหตุดังกล่าวโดยเร่งด่วนเพื่อหาแนวทางแก้ไขมิให้เกิดปัญหาซ้ำติดต่อกันในอนาคตอีก รวมทั้งควรรหาผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวและระบุสาเหตุของการเบิกจ่ายงบค่างเบิกที่มีจำนวนต่ำต่อเนื่องกัน พร้อมแนวทางการแก้ไขในรายงานประจำปีด้วย

๑.๒ ประเด็นการยื่นเรื่องเข้าสู่ศาลทางระบบ e - Court พบปัญหาว่า มีการลงทุนในโครงการเพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ประชาชนยังใช้บริการผ่านระบบดังกล่าวในสัดส่วนที่น้อยกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งหากมิได้มีการรณรงค์ให้ใช้ระบบ e - Service ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจะทำให้การใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาระบบไม่มีความคุ้มค่า ดังนั้น สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ควรตรวจสอบสาเหตุการยื่นเรื่องเข้าสู่ศาลทางระบบ e - Court ที่มีปริมาณน้อยเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขและควรพิจารณาทบทวนโครงการพัฒนาหรือศึกษาวิจัยต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการยื่นเรื่องเข้าสู่ศาลทางระบบงาน e - Court ให้กว้างขวางมากขึ้นทั้งปริมาณและกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่จะให้เป็นระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ (e - Court) รวมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์มากขึ้นเพื่อให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่า

๑.๓ ประเด็นรายงานผลการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พบว่า ควรเพิ่มเติมรายงานผลการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้วย เนื่องจากเป็นวาระสำคัญตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (ข) ที่กำหนดให้นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและจัดทำบริการสาธารณะ และสอดคล้องกับประเด็นสำคัญที่ระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายของรัฐบาลที่จะนำพาประเทศไปสู่การเป็น “ประเทศไทย ๔.๐” รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องด้วย

๑.๔ ประเด็นขับเคลื่อนกลยุทธ์การให้ความรู้แก่ประชาชน ศาลรัฐธรรมนูญควรพิจารณาการให้ทุนทำวิจัยในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องกับบริบทของการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย นอกเหนือจากด้านกฎหมาย รวมทั้งการให้ทุนการทำวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญในแง่สาระและประโยชน์ของรัฐธรรมนูญเพื่อนำมาเป็นองค์ความรู้เพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์การให้ความรู้แก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้นโดยมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

๑.๕ ประเด็นการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องธรรมนูญศึกษา ควรนำคำวินิจฉัยกลางและคำวินิจฉัยส่วนตนมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ในเรื่องธรรมนูญศึกษาอันเป็นบรรทัดฐานและแนวปฏิบัติ เช่นเดียวกับศาลฎีกา ซึ่งจะเป็นการพัฒนาตามเป้าหมายของศาลรัฐธรรมนูญที่มุ่งหวังให้ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการพิจารณาคดีสู่สากลอีกทั้งเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจและความเชื่อมั่นในสาระของรัฐธรรมนูญ รวมถึงสร้างตรรกะแนวคิดที่จะทำให้ประชาชนได้เกิดการรับรู้รับทราบและยอมรับ ตลอดจนเป็นการป้องกันปัญหาความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นด้วย

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

๑.๖ ประเด็นการติดตามคำร้อง ควรมีการจัดทำแผนภาพช่องทางการยื่นคำร้องหรือหนังสือขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในคดีศาลรัฐธรรมนูญ ควรระบุเงื่อนไขการปฏิบัติให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ยื่นร้องทาง e – Filing ได้ทราบว่าตนเองจะต้องเป็นผู้ติดตามและช่องทางในการติดตาม

๒. การเสนอรายงานประจำปีต่อวุฒิสภาในปีถัดไป มีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๒.๑ ควรมีบทสรุปผู้บริหารเป็นภาษาอังกฤษเพื่อยกระดับการจัดทำรายงานประจำปี ให้เป็นสากล

๒.๒ ควรมีการระบุรายละเอียดของงานวิจัยให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นโดยมีการระบุหัวข้อทุนระดับของทุน ผู้รับทุน เป้าหมายและผลที่ได้จากการวิจัย นอกจากนี้ควรมีการกำหนดให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์งานวิจัยนั้น ๆ ด้วย

๒.๓ ควรเพิ่มเติมสาระสำคัญเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานตามระบบการประเมินผลภาคราชการแบบบูรณาการ (GES) เป็นบทเฉพาะเพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยพิจารณาจากคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่สะท้อนผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ และ ๒ ชัดเจนมากขึ้น

๒.๔ ในส่วนของผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ควรระบุเพิ่มเติมว่าแต่ละโครงการเป็นการดำเนินการขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๒ ในด้านใด รวมทั้งควรระบุระดับความสำเร็จ การบรรลุผลตัวชี้วัด เป้าหมายและปัญหาอุปสรรคที่ไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วน

๒.๕ ควรเพิ่มหน้าที่และอำนาจของโครงสร้างใหม่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญโดยการเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละสำนักเพื่อให้สามารถเข้าใจโครงสร้างการแบ่งแยกงานของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ชัดเจนมากขึ้น

๓. ข้อสังเกตจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อรายงานการเงินประจำปี ๒๕๖๔ ของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ได้ผ่านการรับรองรายงานแล้ว พบว่า ควรรายงานในลักษณะที่มีการสรุปสาระสำคัญ และมีการวิเคราะห์ให้เห็นจุดแข็งจุดด้อยและข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขด้านการเงินและบัญชี รวมทั้งชี้แจงหมายเหตุงบการเงินว่ามีเงื่อนไขหรือไม่มีเงื่อนไขอย่างไรหรือไม่เนื่องจากจะช่วยให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี สามารถเข้าใจได้ง่ายและสามารถให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานได้มากขึ้น

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

๑. ขอชื่นชมเรื่องการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ของศาลรัฐธรรมนูญผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ เช่น YouTube โดยต้องการให้ศาลรัฐธรรมนูญผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ทางด้านดิจิทัลให้มากยิ่งขึ้นและศาลรัฐธรรมนูญควรสร้างแรงจูงใจหรือแรงจูงใจให้ประชาชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ตามเว็บไซต์ของศาลรัฐธรรมนูญได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

๒. ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนยื่นคำร้องหรือเสนอเรื่องผ่านระบบ e – Court ให้มากยิ่งขึ้นเนื่องจากในปัจจุบันพบว่าได้มีการลงทุนกับระบบนี้เป็นเงินจำนวนมาก แต่มีผู้มาใช้บริการน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

จากนั้น เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (นางพรทิภา ไสวสุวรรณวงศ์) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ดังนี้

๑. สำหรับประเด็นการยื่นเรื่องเข้าสู่ศาลทางระบบ e – Court ตามมาตรา ๒๑๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในกรณีที่ประชาชนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะขอномерรับข้อสังเกตไปดำเนินการปรับปรุงต่อไปและสำหรับในกรณีของศาลตามมาตรา ๒๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมการหารือด้วย ได้แก่ ศาลปกครองและศาลยุติธรรม นอกจากนี้จะมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพมีการใช้ระบบ e – Court ให้มากยิ่งขึ้นต่อไปและจะมีการวิเคราะห์หาสาเหตุว่าเป็นเพราะสาเหตุใดที่ทำให้ประชาชนไม่เสนอเรื่องเข้าสู่ศาลทางระบบ e – Court

๒. สำหรับประเด็นเรื่องการติดตามคำร้องนั้น สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการแล้วหรือที่เรียกว่า ระบบ e – Tracking (ระบบติดตามสำนวนคดี) เพื่อให้ผู้ร้องหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามความเคลื่อนไหวหรือขั้นตอนต่าง ๆ ของสำนวนคดีได้

๓. สำหรับประเด็นเรื่องการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องธรรมนูญศึกษา ศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการนำคำวินิจฉัยกลางและคำวินิจฉัยส่วนตนมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ในเรื่องธรรมนูญศึกษาอันเป็นบรรทัดฐานและแนวปฏิบัติเช่นเดียวกับศาลฎีกาแล้ว

๔. สำหรับประเด็นเรื่องการเสนอรายงานประจำปี ควรมีบทสรุปผู้บริหารเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อยกระดับการจัดทำรายงานประจำปีให้เป็นสากลนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจะดำเนินการในปี ๒๕๖๕ ต่อไป นอกจากนี้ในประเด็นเรื่องการระบุรายละเอียดของงานวิจัยนั้นและประเด็นเรื่องสาระสำคัญเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานตามระบบการประเมินผลภาคราชการแบบบูรณาการ (GES) นั้น ศาลรัฐธรรมนูญจะดำเนินการในปี ๒๕๖๕ ต่อไปเช่นเดียวกัน

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป
สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

(๗) เรื่องอื่น ๆ

จำนวน ๑ เรื่อง

- ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมได้มีมติตั้ง นายประพันธ์ คุณมี เป็นกรรมการในคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม แทนตำแหน่งที่ว่าง ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๓

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๐๕ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป
สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว